

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР

I МЕТОДИКА РАЗВИЈАЊА МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Методика наставе математике	1
2. Методика развијања математичких појмова на предшколском узрасту.....	3

II ПСИХОЛОШКЕ ОСНОВЕ РАЗВИЈАЊА МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Развијање мишљења код деце	6
2. Карактеристике поједињих фаза менталног развоја деце	10
3. Математички појам	14
4. Мисаоне операције у сазнајном процесу	18
5. Утицај околине на формирање математичких појмова	20

III ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА У РАЗВИЈАЊУ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Облици васпитно-образовних активности	22
1.1. Слободне активности.....	22
1.2. Усмерена активност	23
1.3. Организација усмерене активности	24
2. Основни математички принципи	26
2.1. Принцип очигледности.....	26
2.2. Принцип научне усмерености	27
2.3. Принцип активности, самосталности и индивидуалности	28
2.4. Принцип поступности и систематичности	28
2.5. Принцип одмерености садржаја према узрасту	29
2.6. Принцип корелације програмских садржаја	29
2.7. Принцип трајности знања	30
2.8. Принцип забаве и задовољства.....	30
3. Методе рада.....	31
3.1. Методе код којих је активност васпитача израженија	32
3.2. Методе код којих су ангажована деца и васпитач	33
3.3. Методе где су деца активнија од васпитача	34
4. Облици рада	37
5. Дидактичка средства и материјали	38
5.1. Специјализована дидактичка средства	39

IV ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД НА РАЗВИЈАЊУ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Циљ и задаци васпитно-образовног рада на развијању математичких појмова	48
---	----

2. Могућност развијања математичких појмова у предшколским установама	49
3. Улога васпитача у процесу стицања математичких појмова	51

V ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈ РАЗВИЈАЊА МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

1. Опажање и схватавање простора и просторних релација	53
1.1. Релације положаја	54
1.2. Релације величина (опажање и разликовање димензија предмета)	60
1.3. Развијање појма масе	66
1.4. Развијање појма запремине	68
1.5. Развијање временске оријентације и појма временских интервала	70
2. Формирање појма скупа	75
2.1. Упоређивање скупова	79
3. Развијање појма природног броја	84
3.1. Методички приступ изучавању природних бројева	84
3.2. Формирање бројева од један до десет	85
3.3. Редни бројеви	91
4. Развијање геометријских појмова код предшколске деце	93
4.1. Геометрија у природи	93
4.2. Геометријски садржаји у предшколској математици и њихов значај за развој детета	95
4.3. Развијање геометријских појмова у млађој узрасној групи	97
4.4. Развијање геометријских појмова у средњој узрасној групи	99
4.5. Развијање геометријских појмова у старијој узрасној групи	101
5. Мерење и мере	107
5.1. Мерење дужине	108
5.2. Мерење масе	110
5.3. Мерење запремине течности	111
5.4. Мерење времена	113
5.5. Новац	114

VI ПРАКТИЧНЕ ПРИПРЕМЕ ЗА УСМЕРЕНЕ АКТИВНОСТИ

1. Опажање и схватавање простора и просторних релација	117
1.1. Релације положаја	117
1.1.1. Горе-доле	117
1.1.2. У, на, ван	121
1.1.3. Испред, иза, између	125
1.1.4. Лево-десно	130
1.2. Релације величина	134
1.2.1. Велико-мало	134
1.2.2. Дугачко-кратко	137

1.2.3. Тешко-лако	140
1.2.4. Однос дела и целине.....	143
1.3. Развијање појма масе	147
1.4. Развијање појма запремине	150
1.5. Временске релације	153
1.5.1. Јутро, подне, вече	153
1.5.2. Дани у недељи.....	155
1.5.3. Месеци у години.....	158
2. Скупови	163
2.1. Развијање појма скупа	163
2.2. Подскуп.....	167
2.3. Празан, једночлан и двочлан скуп.....	171
2.4. Пар	174
2.5. Упоређивање скупова по кантитету (придруживањем)	177
3. Природни бројеви.....	182
3.1. Формирање појма броја један	182
3.2. Формирање појма броја седам	185
3.3. Структура броја седам	188
3.4. Низ бројева до десет	191
3.5. Редни бројеви	194
4. Геометријски појмови	197
4.1. Лопта	197
4.2. Коцка	200
4.3. Квадар	203
4.4. Круг	205
4.5. Квадрат.....	208
5. Мерење и мере	212
5.1. Метар.....	212
5.2. Килограм	215
5.3. Литар	218
5.4. Сат, минут, секунд	221
5.5. Новац	225
6. Задаци за самостални рад студената.....	229
7. Испитна питања	240
8. Подсетник.....	242
ЛИТЕРАТУРА	243